

Από τό βιβλίό τοῦ ἀειμνήστου **Βασίλειος Χρ. Παπανικολάου**
Θεολόγου – Ἱεροκέρυκος
Φαρμακίδου 44 – 41222 Λάρισα

**«Ο ΠΑΤΗΡ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ Ν. ΚΑΝΤΙΩΤΗΣ
ΚΑΙ ΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑΙ
ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ»**

ΕΚΔΟΣΙΣ Λάρισα 2013

Πρόλογος

Ἡ πόλις μας, ἡ Λάρισα, ἐγνώρισε πολλὰ εὐλογημένα καὶ εὐκλεῆ περιστατικὰ ποῦ συνέθεσαν τὴν καθόλου ἱστορίαν της. Ἐνα ἐξ αὐτῶν, λίαν σημαντικόν, εἶναι καὶ ἡ καθ' οἰκονομίαν Θεοῦ διέλευσις ἀπὸ τὴν πόλιν μας τοῦ Ἱεροκέρυκος Ἀρχιμανδρίτου π. Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς στρατιωτικοῦ Ἱεροκέρυκος τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ. Ἡ διέλευσίς του, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν θὰ εἶχεν ἀσφαλῶς λόγον ἀναφορᾶς μας, ἀφοῦ καὶ ἄλλοι τινὲς διῆλθον διαχρονικῶς ἀπὸ τὴν Λάρισαν καὶ περὶ αὐτῶν δὲν ἐγένετο λόγος. Ἡ ἐκτενὴς ἀναφορὰ μας εἰς τὸ συγκεκριμένον πρόσωπον ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν μας εἰς μίαν κρίσιμον ἱστορικὴν περίοδον, ὅτε ἡ Λάρισα ἐδοκιμάσθη, τότε, δεινῶς ἀπὸ τὰς σκληρὰς συνεπειὰς τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ἐκ τῶν καταστρεπτικῶν συμφορῶν ἀφ' ἑνός, καὶ ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς σεισμοὺς ἀφ'

ἑτέρου.

Αὐτὰ τὰ δύο γεγονότα, ἠλλοίωσαν ἰσχυρῶς τὴν ὄψιν τῆς Λαρίσης καὶ ἐφυγάδευσαν τὸ χαμόγελον ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν πολιτῶν της. Ἀλλὰ καὶ ἕνα ἕτερον, θλιβερώτερον τῶν προηγουμένων, ἦλθε νὰ συμπληρώσῃ τὰ ἀπέλπιδα σημεῖα τῆς ἐποχῆς. Ἦτο ἡ ἀποίμαντος Ἱερὰ Μητρόπολις μας! Ὁ οἰκεῖος Ἱεράρχης ἀπουσίαζε, διαμένων μονίμως ἐν Πειραιεῖ!

Κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην περίοδον ἀνεπλήρωσεν ἀρκούντως τὸ κενὸν ὁ π. Αὐγουστίνος, ὁ ὁποῖος ἀπεδείχθη ἐν τοῖς πράγμασιν ὁ στοργικὸς πνευματικὸς πατήρ, ὁ ἐμψυχωτὴς τῶν χειμαζομένων, ὁ παρηγορητὴς τῶν ἀποκαμωμένων, ὁ ἰσχυρῶς διδάξας τὴν ἐν Χριστῷ πίστιν, «...ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ', 15), ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Σωτῆρα μας Ἰησοῦν Χριστόν, καθ' ὅσον «ἡ ἐλπίς οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. ε', 5).

Τὸ ἔργον, ἦτο ὄντως μέγιστον! Ἀλλὰ ποῖος θὰ δυνηθῆ νὰ ἀποτιμήσῃ ἀναλόγως τὸ ἔργον τοῦτο; Ἀσφαλῶς, μόνον ὁ τὰ πάντα γινώσκων, ὁ Θεός. Τὸ ἔργον, πάντως, τοῦ π. Αὐγουστίνου ἦτο ἐκτενὲς καὶ πολύπλευρον. Ἐθεράπευσεν ὅχι μόνον τὰς ἀνάγκας τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ τῆς περιχώρου, καθ' ὅσον αἱ δοκιμασίαι ἐκάλυπτον, δίκην μελαγχολικῆς νεφέλῃς, ὀλόκληρον τὴν περιοχὴν μας.

Θὰ πρέπει κάποτε καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ νὰ ὀνομάσῃ μίαν τῶν κεντρικῶν ὁδῶν, εἰς ὁδὸν Ἀρχιμανδρίτου Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, διὰ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι παρακολουθεῖ μετ' ἀγρύπνου ἐνδιαφέροντος τὰ θετικὰ καὶ ὠφελείας ἐχόμενα δρώμενα, ἀλλὰ καὶ ὅτι γνωρίζει νὰ βραβεύῃ ἐπαξίως τοὺς προσφέροντας φιλοτίμως τὰς ὑπηρεσίας των.

Τό γε νῦν ἔχον· ὁ πατήρ Αὐγουστίνος ἔχει ἤδη καταγραφῆ, ἀνεξιτήλοις γράμμασιν, εἰς τὰς ἀπροσίτους καὶ ἀπροσβλήτους ἱεράς δέλτους τῆς καρδίας ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐποτίσθησαν καὶ ἐτράφησαν ἐκ τῶν πνευματικῶν δωρεῶν τοῦ μεγάλου ἐμψυχωτοῦ τῶν δεινοπαθησάντων τότε θεοφιλῶν καρδιῶν.

Ἐγγραφον, ἐν Λαρίση τῇ 16ῃ Ἰουνίου 2013,

ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν μνήμην τῶν Ἁγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς, ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, Συνόδου.

Βασίλειος Χρ. Παπανικολάου
Θεολόγος Ἱεροκέρυξ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης Στρατιωτικὸς Ἱεροκέρυξ τοῦ Β10 τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ.

(σύντομος γραπτὴ ἀναφορά· εὐγνωμοσύνης ἕνεκεν)

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Λαρίσης, Πλαταμῶνος καὶ Τυρνάβου διήρχετο μεταπολεμικῶς μίαν μεγάλην πνευματικὴν κρίσιν! Ὁ λόγος; Ἡ περιέργος ἀπουσία τοῦ τότε Μητροπολίτου της, τοῦ Δωροθέου Κοτταρᾶ. Ὁ Δωρόθεος ἦτο ἐκ τῶν σπουδαγμένων τότε Ἱεραρχῶν. Ἐσπούδασε καὶ τὴν νομικὴν ἐπιστήμην καὶ ἔτυχε μετεκπαιδεύσεως εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἐκ τούτου ἦτο ἐγκρατὴς περὶ τὰ νομικά. Ἐγεννήθη τὸ 1888 καὶ ἀπέθανε τὸ 1957. Τὴν 15ην Ἰανουαρίου τοῦ 1935 ἐξελέγη Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1956 ἐξελέγη Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Τὴν 8ην Ἰουλίου 1957 ὑπέστη ἐγχείρησιν ὄγκου τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἀπέθανεν εἰς Στοκχόλμην τῆς Σουηδίας τὴν 26ην Ἰουλίου 1957. Ὡς ἐγκρατὴς Θεολόγος καὶ δόκιμος περὶ τὴν Νομικὴν Ἐπιστήμην, ἐτιμᾶτο καὶ ὑπὸ τῆς ἐκάστοτε Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δυστυχῶς ὅμως διὰ τὴν Λάρισαν, ἦτο τοῦτο λίαν ἐπιζήμιον· διότι, διαμένων συνεχῶς εἰς τὴν Κοκκινιὰν Πειραιῶς, ἐγκατέλειπεν οὐσιαστικῶς τὴν Λάρισαν.

Εἰς τὴν Λάρισαν εἰργάζετο τότε ὡς Ἱεροκέρυξ ὁ ἐκ Κερκύρας Δωρόθεος Βασιλᾶς, ὁ ὁποῖος ἀργότερον ἐγένετο Μητροπολίτης Παραμυθίας (1952) καὶ ἐν συνεχείᾳ Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας (1957). Τὰ τῆς Μητροπόλεώς μας πράγματα εἶχαν τότε κακῶς! Ἡ Λάρισα, καὶ περισσότερον, βεβαίως, ἡ περιφέρειά της, ἔζη εἰς ὑποτονικὴν πνευματικὴν κατάστασιν. Ὁ λαὸς της ἤθελεν ἕναν ψυχοεγέρτην, ἤθελεν κυριολεκτικῶς, ὄχι αὐλὸν ποιμενικόν, ἀλλὰ ἠχηρὸν ἐγερτήριον σάλπισμα!

Καὶ ὁ Ἅγιος Ἀχίλλειος ἐφρόντισεν, ὥστε ὁ Κύριος νὰ στείλῃ τὸ κατάλληλον πρόσωπον εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν. Καὶ τοιοῦτον πρόσωπον ἦτο εἷς ἀπλοῦς καὶ ἀπέριττος ἱερομόναχος, μὴ προδίδων τὸ κρυπτόμενον θαυμαστὸν ἠφαιστίειον τοῦ θερμοῦ παλμοῦ τῆς θεοφιλοῦς καρδίας του. Καὶ εἶναι σπάνια τὰ φαινόμενα αὐτά. Ἦτο οὗτος ὁ «μικρὸς τὸ δέμας», μικρὸς εἰς τὸ ἀνάστημα, ὁ πατὴρ Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης, ὁ ὁποῖος ὡς ἄλλος Ζακχαῖος ἀνέβη, ὡς πνευματικὸς αἴλουρος, εἰς πνευματικὰ ὕψη, ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ στρατιωτικοῦ Ἱεροκέρυκος τοῦ Β΄ Σώματος Στρατοῦ, διὰ νὰ κηρύξῃ λίαν ἐπιτυχῶς τό, διπλοῦν εἰς ἕνα, κήρυγμά του· **Ὁρθοδοξία - Ἑλλάς.**

Ἦλθεν ὡς ἄγνωστος πρὸς ἀγνώστους, χωρὶς νὰ τὸν παρουσιάσῃ κάποιος ἐπισήμως. Καὶ ποῖος τὸν ἐγνώριζε τότε! Ἦλθε καὶ ἤρχισεν ἀμέσως τὴν ἱερὰν ἐργασίαν του! Ἐγνώρισεν εὐθὺς ἀμέσως τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ λαοῦ. Ἐπόνεσε πολὺ. Ἡ Μητρόπολις Λαρίσης εἶχεν, οὕτως εἶπεῖν, τὴν ὄψιν τοῦ Ἀγαθίρ (λιμάνι τοῦ Μαρόκου, ποὺ κατεστράφη τὸ 1960 ἀπὸ σεισμοὺς καὶ παλιρροϊκὰ κύματα), ὅπως θὰ εἶπη ἀργότερον. Εὐρέθη εἰς γυμνὴν ἔρημον, ὡς εἰς Σαχάραν πνευματικὴν. Τὰ ἐκκλησιαστικὰ προβλήματα ὠρθοῦντο πανύψηλα ἐμπρὸς του. Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις ἐνεφάνιζεν ὅψιν ἡμιθανοῦς. Τὸ ἔργον ἦτο δύσκολον καὶ ἀνθρωπίνως ἀκατόρθωτον. Δὲν ἐπτοήθη ὅμως. Ἡ γνωριμία του μὲ τὰ μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, τὸν λαόν, θὰ ἐγένετο τὸ πρῶτον μὲ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου μας, καὶ τὸ δεύτερον ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις τοῦ θείου κηρύγματός του. Ἑλλανόδικος ἐπιτροπὴ θὰ ἦτο τὸ κηρυκτικὸν αἰσθητήριον τοῦ ὀρθοδόξου πιστοῦ λαοῦ. Καὶ τὸ θαῦμα ἐγένε, καὶ μάλιστα εὐθὺς ἀμέσως! Ὁ ἄνυδρος, πλὴν γόνιμος, τόπος τοῦ πνεύματος, ἐποτίσθη δαψιλῶς ἀπὸ τὸν θεῖον ὄμβρον τῶν ἱερῶν κηρυγμάτων του, καὶ ὁ λαὸς καταυγαζόμενος ἀπὸ τὰς μαρμαρυγὰς τοῦ θείου φωτός - λόγου εὐθὺς ἀμέσως ἀνέθανεν, ἔλαβε ζωὴν καὶ ἀπέκτησεν ἱερὸν παλμὸν εὐσεβείας.

Εἰς τὸν ἔσωτερικὸν κόσμον τῆς ψυχῆς τῶν ἀκροατῶν του παρετηρεῖτο τὸ φαινόμενον ἱερῶν ψυχосωματικῶν δονήσεων, ἐνῶ εἰς τὰς παρειάς των ἔρρεον ἄφθονα θερμὰ δάκρυα, δεῖγμα καὶ τοῦτο τῆς πλήρους ἀποδοχῆς τοῦ κηρύγματος! Αἱ καρδίαι, κατὰ τρόπον μυστικόν, ἐμάλασσοντο διαρκῶς, καθὼς **«διηνοίγοντο οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπεγίνωσκον (ἀνεγνώριζαν καλῶς) αὐτόν»** (Λουκ. κδ´, 31) καὶ συνείχοντο ἰσχυρῶς ἀπὸ μόνιμα βιώματα εὐσεβείας, πνευματικῆς ἀνησυχίας καὶ ἱεροῦ προβληματισμοῦ. Ἔκτοτε· ὅπου ὠμίλει ὁ π. Αὐγουστῖνος ἐκεῖ καὶ ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ ναός, ὅπου ἐκήρυττε, προσελάμβανεν ὄψιν πανηγυρίζοντος ναοῦ, καὶ ἄς ἦτο ἀπλή, καθημερινὴ ἡμέρα· καὶ τοῦτο, διότι ἐκεῖ ἦτο ὁ π. Αὐγουστῖνος. Ἐκεῖ ἐκήρυττεν ὁ Ἱεροκήρυξ πατὴρ Αὐγουστῖνος Καντιώτης! Καὶ εἶναι χρέος μου νὰ εἶπω, ὅτι δύο διώξεις ἐγνώρισεν ὁ π. Αὐγουστῖνος· μίαν ἀπὸ ζηλοτύπους καὶ φθονερούς ἀνθρώπους, καὶ μίαν ἀπὸ ἀληθεῖς ἐραστὰς τοῦ γνησίου καὶ σωστικοῦ κηρύγματος. Ἀμφότεραι δὲ ἀπέβησαν πρὸς δόξαν Χριστοῦ!

Αὐτὸ εἶναι σπουδαῖον δίδαγμα καὶ πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσῃ κάθε εὐσεβῆς Χριστιανός. Ὁ π. Αὐγουστῖνος ἦτο ὁ ἱερὸς ὁδοδείκτης Χριστοῦ· δι´ αὐτὸ καὶ ἐτιμήθη ἀναλόγως. **Πρῶτον**, ὡς σκευὸς ἐκλογῆς **«... ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς μοὶ ἐστὶν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου»** (Πράξ. θ´, 15). Καὶ **δεύτερον**, διότι ἠύξησεν ἀρκοῦντος τὸ θεϊκὸν τάλαντον ποῦ τοῦ ἐδόθη, καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς δόξαν Χριστοῦ. Ἔστω καὶ τοῦτο γνωστὸν· ὅ,τι καταθέτει κάποιος πρὸς δόξαν Χριστοῦ, εἶναι τοῦτο καὶ ἰδική του δόξα. Συνδοξάζεται! Οὕτω ἄνθρωποι, ἐντελῶς ἀδιάφοροι πρὶν περὶ τὰ πνευματικὰ θέματα, ἐγίνοντο τώρα ὄχι μόνον τακτικοὶ ἀκροαταὶ του ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ σπουδαῖον· διεφῆμιζον τὸν ἕξοχον ἱεροκήρυκα, ἀνεφέροντο εἰς ἀποσπάσματα τοῦ κηρυκτικοῦ λόγου του καὶ ἐξελίσσοντο εἰς διαπρυσίους προβολεῖς του. Ὁ π. Αὐγουστῖνος ἦτο τὸ θέμα τῆς ἡμέρας. Μία περίεργος ἐτοιμότης καὶ ἐνεργητικότης παρετηρεῖτο εἰς τὸ πλῆρωμα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐζήτουν, μετ´ ἐνδιαφέροντος, πληροφορίας ποῦ θὰ ὠμίλει ὁ π. Αὐγουστῖνος, καὶ ἐφρόντιζον συγχρόνως νὰ ἐνημερώνουν καὶ ἄλλους. Παραλλήλως ἀνέμενον μετ´ ἰδιάζον ἐνδιαφέρον νὰ ἀκούσουν τὰς ἀπὸ Ραδιοφώνου ὁμιλίας του. Πέραν ὅμως τοῦ θείου κηρύγματος, ζωηρὸν καὶ ἐνεργὸν ὑπῆρξε τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ περὶ τῶν ἠθικῶν καὶ εὐταξίας θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀρωματίζουν τὴν ζωὴν τῶν πιστῶν.

Οὕτω· ὁ ἱερὸς Μητροπολιτικὸς ναός, ὁ τοῦ Ἁγίου Ἀχιλλεῖου, ἦτο δυστυχῶς εἰς κοινὴν χρῆσιν παντὸς ἀσεβοῦντος. Ἐκεῖ, ἐντὸς τῶν ἐρειπίων του, ποῦ αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ δὲν εἶχον οὔτε τὴν ἀπλήν σκέψιν, οὔτε τὴν στοιχειώδη πρόνοιαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξ ἀπλοῦ καθήκοντος ὑποχρέωσιν νὰ προστατεύσουν τὸν ἱερὸν χῶρον, ἔστω καὶ δι´ ἀπλῆς περιφράξεως, διήρχοντο ἀσελοῦντες καὶ βεβηλοῦντες αὐτόν, τὸν καθαγιασμένον χῶρον, ἄνθρωποι παράνομοι, ἄνευ αἰδοῦς καὶ φόβου, τῆ ἀνοχῆ πάντως τῶν ὑπευθύνων, ἐκκλησιαστικῶς, ἀρμοδίων.

Ἔκτοτε, ἡ ἀποιμάντος Μητρόπολις μας ἐπαρουσίασεν ἄλλην ὄψιν· ὁποῖαν περίπου παρουσιάζει κατὰ καιροὺς ἡ περίξ περιοχὴ κατὰ τὰς δύο ἐποχιακὰς φάσεις τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ· ἐν καιρῷ αὐστηρᾶς ἀνομβρίας – ξηρασίας, καὶ ἐν καιρῷ ἀφθόνων ὑδάτων – πλημμυρίδος ποῦ καλύπτει τὰς ἐκατέρωθεν περιοχὰς τῶν ρείθρων τοῦ ποταμοῦ. Τέλος, συνέβη καὶ τοῦτο· ὅλοι, ἢ ἔστω μέρος τοῦ ἀφυπνισθέντος λαοῦ, ἔλαβον τὴν προσωνυμίαν τοῦ **«Καντιωτικοῦ»**. Ἄλλ´ ὁ π. Αὐγουστῖνος ἦτο στρατιωτικὸς ἱεροκήρυξ καὶ τὸ βασικὸν καὶ ἀρχικὸν ἔργον του ἦτο ἢ πρὸς τὸ Στράτευμα προσφορά του. Τί πρὸς τοῦτο ὅμως; Ὅπως οἱ Προφῆται ἐπελαμβάνοντο καὶ εὐρυτέρων θεμάτων, ἀλγοῦντες διὰ τὰ πνευματικὰ νοσήματα καὶ τὰ ποικίλα ἄλλα δεινὰ, ποῦ προήρχοντο κυρίως ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἀναλόγου ἐνδιαφέροντος τῶν ἐπιλησμόνων ποιμένων, οὕτω καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας νέος προφήτης τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου, ἐπόμενος τῆς δηλώσεως τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ, διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς γραφίδος τοῦ μεγαλοπνόου προφήτου Ἡσαΐου, ὅτι **«Διὰ Σιών (τὴν νέαν Σιών, τὴν Ἐκκλησίαν) οὐ σιωπήσομαι (δὲν θὰ σιωπήσω ποτέ)»** (Ἡσ. ξβ´, 1), ἐπεξέτεινε τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης του καὶ πέραν τῶν τυπικῶν ὀρίων τῆς ἀρχικῶς ὠρισμένης δικαιοδοσίας του· καθόσον **κλῆρος** καὶ **λαός**, ἀλλὰ καὶ ὁ **στρατός**, εἴμεθα ἅπαντες ἐνεργὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, ἢ ὁποῖα χαρακτηρίζει τὴν στρατευομένην νεολαίαν, τὸν Στρατόν μας, **«φιλόχριστον»**, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον καὶ μεριμνᾷ καὶ εὐχεται ἀδιακόπως περὶ αὐτοῦ. Οὕτω· ἀνεπλήρωσε κατὰ κάποιον τρόπον, πλὴν ὅμως ἀρκούντως καὶ λίαν θεοφιλῶς, τὸν ἐμφανῶς καὶ ἐπιζημίως ἀπουσιάζοντα οἰκεῖον Ποιμενάρχη. Ἐδῶ· χρέος τὸ καλεῖ νὰ λεχθῆ καὶ τοῦτο· ὅταν ὁ Λαρίσης Δωρόθεος Κοτταρᾶς κατέλαβε τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον καὶ ἐγένετο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὠρισμένοι ἐκ τῶν γνωριζόντων τὰς ὑπαρχούσας διενέξεις, ἔλεγον μετὰ πλήρους

βεβαιότητας, καί τινος χαιρεκακίας, καί τοῦτο· «Τώρα νὰ ἰδοῦμε ποῦ θὰ πάη ὁ Καντιώτης». Καί ὅμως· ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δοκιμάζεται μέν, πλὴν ὅμως ἐξέρχεται λαμπρότερος· ἔχει τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ!

Καί ὁ μακαριστὸς Δωρόθεος Κοτταρᾶς, ὄχι μόνον δὲν ἐδίωξε τὸν π. Αὐγουστῖνον ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἔνθα ὑπηρέτει τότε, ἀλλὰ συνέβη καί τοῦτο: Ὅταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἠτοιμάσθη νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Σουηδίαν διὰ νὰ ὑποστῇ σοβαρωτάτην ἐγχείρησιν, ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως τὸν π. Αὐγουστῖνον, τὸν παρεκάλεσε νὰ προσεύχεται, καί ἐδήλωσεν αὐτῷ, εἰπὼν καί τοῦτο· «**Πάτερ Αὐγουστίνε, ὅταν πρῶτα ὁ Θεὸς ἐπιστρέψω ἀπὸ τὴν Σουηδίαν, σοῦ δίδω τὸν λόγον μου, ὅτι θὰ σέ κάμω Ἐπίσκοπον**». Καί ὁ π. Αὐγουστῖνος, εὐχαριστήσας αὐτὸν διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀγάπης του, εἶπεν· «**Εὐχομαί με τὴν χάριν τοῦ Κυρίου μας νὰ ἐπιστρέψῃτε ὑγίης. Πλὴν ὅμως, ἂν ἰσχύη ὁ λόγος σας οὗτος, θὰ ἤθελον ἀντ' ἐμοῦ νὰ γίνῃ Ἐπίσκοπος ὁ π. Χριστοφόρος Καλύβας**». Ἔτσι ἔκλεισε μία ἱερὰ συμφωνία, διὰ τοῦ λόγου τιμῆς. Ὁ Δωρόθεος δὲν εἶχε θετικὴν ἐξέλιξιν καί ὁ π. Χριστόφορος δὲν ἐτιμήθη ἀπὸ τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν, ὅπως καὶ ἄλλοι πολλοί, δυστυχῶς!

Ὡς Διευθυντῆς τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Β10, τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ, ὁ π. Αὐγουστῖνος ἐφρόντισε νὰ ἀναβαθμίση, κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον, τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Πῶς ὅμως;

Πρῶτον· νὰ τὴν καταστήσῃ δημιουργικὴν, μάχιμον, παραγωγικὴν. Νὰ ἀποδεσμευθῇ ἀπὸ τὴν τυπικὴν μόνον κατάστασίν της καί νὰ γίνῃ γεννήτρια παροχῆς μεγάλων, ὑψηλῶν καὶ ὠφέλιμων ἔργων μέσα εἰς τὸν Στρατόν, ἀλλὰ καὶ πέραν τῆς βασικῆς ἀσχολήσεως αὐτοῦ. Ὁ Στρατός μας, ὅπως καὶ τώρα, εἰργάσθη εἰς τὸν χῶρον τῆς κοινωνίας μας. Ἔτσι εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι· **ὁ Στρατός μας** ἐνσωματωμένος εἰς τὴν κοινωνίαν μας καὶ ἡ κοινωνία μας εἰς τὸν Στρατόν μας, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως. Καὶ εἰς καιροὺς δοκιμασίας, ἔστω τὸ θαυμαστὸν παράδειγμα τῶν γυναικῶν τῆς Πίνδου, τὸ ὁποῖον ὡς ἐξαίρετον γεγονός δὲν περιγράφεται, ἀλλὰ καὶ οὔτε περιγραφόμενον ἐξαντλεῖ τὴν βάσιν τοῦ θέματος. Εἶναι καὶ γυναῖκες τῆς Πίνδου, ὅπου κοινωνία καὶ λαὸς τοῦ Θεοῦ, ἠνώθησαν, ἔσμιξαν, καὶ κατέστη αὕτη **ξυνωρίς ὀλβία**, ἀξιέραστος, ἡ ὁποία θὰ ἐμπνέη τὰς νεωτέρας γενεὰς ἐς αἰεὶ. Αὕτη εἶναι, ἀληθῶς, ἡ Ἑλλάς, ἡ πατρὶς ἡμῶν! Καὶ ἡ εὐθύνη ἡμῶν δὲν ἐκτιμᾶται! Ἐπαφίεται δὲ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐκτιμήσωμε τὸ κόστος τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης μας. Τὸ ἔργον τοῦ Στρατοῦ μας εἶναι ἀνάλογον τῶν ἐκάστοτε περιστάσεων. Πρέπει νὰ δίδῃ τὰ φωτεινὰ σημεῖα τῆς ὑπάρξεώς του. Ὁ Στρατός μας εἶναι ἱερὸν ἄθλημα. Εἶναι βασικὸν καὶ ἀνεκτίμητον κοινωνικὸν Σχολεῖον. Ὅποιος ἐξέληθ' ἀριστοῦχος ἢ καὶ ἀρκούντως πεπεδευμένος, στρατιωτικῶς, οὗτος, κατὰ κανόνα, ἀποδεικνύεται καὶ δόκιμος καὶ ἐπιτυχῆς εἰς τὸν στίβον τῆς κοινωνίας.

Δεύτερον· ρηξικέλευθος ὁ π. Αὐγουστῖνος, εἶχε τὴν πρωτοτυπίαν, εἰς μίαν ἐντελῶς ἀνυποπτον περίοδον χρόνου καὶ περιστάσεων, νὰ ἰδρύσῃ τὴν περίφημον καὶ τόσον καρποφόρον Σχολὴν Ἐκπαιδεύσεως στρατιωτῶν Θεολόγων. Καὶ περιέργως καὶ θαυμαστῶς ἐστελεχώθη ἡ Σχολὴ αὕτη, μετὰ τὴν ἐπωνυμίαν Κ.Ε.Θ., ἥτοι Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Θεολόγων, ὑπὸ ἐξαίρετων Θεολόγων, οἱ ὁποῖοι ἄφησαν φωτεινὰ σημεῖα καὶ εἰς τὴν μετέπειτα σταδιοδρομίαν των. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐνθυμούμεθα τούτους:

1ον Παπαϊωάννου Γεώργιον

2ον Γρατσέαν Γεώργιον

3ον Δρούλιαν Ἰωάννην

4ον Μακράκην Μιχαὴλ

5ον Κορναράκην Ἰωάννην

6ον Καραδιάκον Χαρίλαον

7ον Γιουμπλιάκην Νικόλαον

Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν διεκρίθησαν καὶ ὡς καθηγηταὶ Πανεπιστημίου.

Τότε ἐξεδίδετο εἰς τὸν ἀστρονομικὸν ἀριθμὸν τῶν 30.000 φύλλων τὸ στρατιωτικὸν περιοδικὸν «**Χριστιανὸς Στρατιώτης**», ἀνὰ δεκαπενθήμερον. Καὶ ἡμεῖς, κατὰ δύναμιν, προσεφέραμε τὰς ὑπηρεσίας μας. Πρέπει δὲ νὰ σημειώσω ὅτι· ὅλα τὰ σκίτσα, ὅλων τῶν ἐκδόσεων τοῦ Β10, ἐφιλοτέχνει ὁ καταξιωμένος κ. Μιχαὴλ Μακράκης. Ἀκόμη λέγομεν καὶ τοῦτο· ὅλη ἡ πολύπλευρος σκέψις καὶ ἐνέργεια τῆς ὅλης αὐτῆς συλλήψεως τῶν θεμάτων καὶ τῆς ἀναλόγου προσφορᾶς, μαρτυροῦν περιτράνως καὶ κατὰ τὸν πλέον εὐγλωττον τρόπον, τὸ ζωντανόν,

δραστήριον, διοικητικὸν καὶ ἀνύστακτον πνεῦμα τοῦ χαριτοβρύτου ἱεροκήρυκος π. Αὐγουστίνου. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἵππατο πρὸς τοὺς αἰθέρας τοῦ Πνεύματος λίαν εὐχερῶς, πρὸς διαφοροὺς κατευθύνσεις, συνελάμβανεν ἰδέας, καὶ ὅ,τι πολῦτιμον συνήντα καὶ ἐν τῷ ἅμα τὸ ὑλοποιεῖ καὶ θεία χάριτι τὸ καθίστα πολῦτιμον δῶρον πρὸς δόξαν, πάντοτε, τοῦ Χριστοῦ καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι μετ' ἐνδιαφέροντος τὸ ἀνέμενον.

Εἶναι ἐξ ἄλλου γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι· οἱ στρατῶνες τῆς Λαρίσης εἶναι πλέον ἢ ἐπίσημοι, σπουδαῖοι καὶ ἱστορικοί. Εἶναι μία ἀπέραντος ἐνιαία περιοχὴ πολλῶν στρεμμάτων γῆς. Ἐδῶ ἐστεγάζοντο τὸ πάλαι τὸ ἱππικὸν καὶ τὸ πεζικόν, ἐνῶ, ἐκτὸς τοῦ χώρου τούτου καὶ εἰς ἄλλους χώρους, ἐστεγάζοντο ἄλλα σώματα, μονάδες στρατοῦ, καὶ ὅλαι αὐταὶ ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἐκ τούτου καταφαίνεται, ὅτι ἡ Λάρισα ἦτο καὶ εἶναι μία Στρατοπεδοῦχος πόλις!

Εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ ἱππικοῦ, ὑπῆρχον τότε· τὸ Διοικητήριον καὶ πλεῖσται ἄλλαι στρατιωτικαὶ οἰκοδομαί, ἐξυπηρετοῦσαι τὰς ἀνάγκας τοῦ Στρατοῦ μας, ὡς ἐπίσης καὶ δύο μεγάλοι ἱππόδρομοι, διὰ τὰς δυσκόλους, προφανῶς καιρικὰς συνθήκας, διαφόρων τετραγωνικῶν διαστάσεων. Ὁ μικρότερος τούτων εὐρίσκετο ἐκεῖ περίπου, ὅπου τώρα τὸ φυλάκιον πρὸς τὸν ἱερὸν Ναόν. Ὁ δὲ μεγαλύτερος εὐρίσκετο ἐκεῖ ὅπου τώρα ὁ χώρος τῆς Διοικήσεως τῆς Στρατιᾶς μας. Ἐκεῖ, ἐλλείψει ἱεροῦ ναοῦ, ἐτελεῖτο ἡ θεία Λειτουργία. Τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς τοῦτο. Εἰς τὸν χώρον ἔνθα νῦν τὸ Διοικητήριον καὶ πρὸς βορρᾶν, κατεσκευάσθη καὶ ἓνα στάδιον, αἱ κερκίδες τοῦ ὁποῦ εὐρίσκοντο πρὸς βορρᾶν. Ἐκεῖ πολλὰ βράδια καθήμενοι μὲ τὸν π. Αὐγουστίνον, μᾶς ἀνέπτυσσε διάφορα σπουδαῖα θέματα. Θὰ ἀναφέρω ἓνα μόνον· «**ἂν κατοικοῦνται ἄλλοι πλανῆται**». Ἦσαν τὰ θέματα αὐτὰ σπουδαῖα, πλὴν ἡμεῖς, εὐρισκόμενοι πολὺ χαμηλὰ ἔναντι τοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος τοῦ πολυῖστορος π. Αὐγουστίνου, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ κρατήσωμεν εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον τὸν διάλογον, ὅτε καὶ θὰ εἴχωμεν πολλὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν. Φρονῶ ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρέπει νὰ παρέχεται, κυρίως, ἡ ἐν Κυρίῳ διδασκαλία· νὰ γίνηται ἡ ἐν Χριστῷ ἐκπαίδευσις ἐπὶ στρογγύλης, οὕτως εἰπεῖν, τραπέζης.

Ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ πατρὸς Αὐγουστίνου, τὸ πλέον ἢ ζωτικόν, ἦτο ἡ ἔλλειψις ἱεροῦ Ναοῦ. Στρατηγὸς τότε τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἦτο ὁ κ. Π. Καλογερόπουλος. Πρὸς αὐτὸν ἀνεφέρθη ὁ π. Αὐγουστίνος, εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων καὶ τοῦτο· «Εἶναι λυπηρὸν ὅτι οἱ ἱστορικοὶ στρατῶνες τῆς Λαρίσης στεροῦνται, δυστυχῶς, ἱεροῦ Ναοῦ...».

Παραθέτω τὸ σχετικὸν ἔγγραφο

«Πρὸς τὸν ἀξιότιμον Διοικητὴν τοῦ Β' Σ. Σ.

Στρατηγέ μας.

Ὡς ὑπεύθυνος σύμβουλός σας εἰς τὸ ζήτημα τῆς Θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν στρατιωτῶν μας ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Ἐπισκεπτόμενός τις τοὺς στρατῶνας τῆς Λαρίσης θαυμάζει τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων, τὰ ὁποῖα ἀνήγειρεν ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς μας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ποικίλων ἀναγκῶν τοῦ στρατεύματος. Καὶ ἱπποδρόμιον ἀκόμη θαυμάσιον ἔχει ἀνεγερθῆ δαπάναις πλουσίου ὁμογενοῦς. Ἄλλ' ὁ εὐσεβὴς ἐπισκέπτῃς δοκιμάζει μεγίστην κατάπληξιν, διότι μεταξὺ τῶν τόσων κτιρίων δὲν διακρίνει ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πρῶτον ἐξ ὅλων θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνεγερθῆ. Δὲν ὑπάρχει ἱερὸς Ναός.

Καὶ ὅμως ἓνας ἱ. Ναός, Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ἐν μέσῳ τῶν στρατῶνων θὰ ἀνεπλήρου μίαν σπουδαιότητα ἔλλειψιν.

Θὰ ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸν ἐνδόμυχον πόθον τῶν στρατευμένων τέκνων τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους. Ἐκεῖ ὁ στρατιώτης θὰ ἀποσύρεται διὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἐκεῖ θὰ τελεῖται τὸ μυστήριον τῆς θείας ἑξομολογήσεως. Ἐκεῖ καθ' ἐκάστην Κυριακὴν καὶ τὰς μεγάλας ἑορτὰς τῆς Χριστιανοσύνης θὰ τελεῖται ἡ Θεία Λειτουργία.

Εἶνε περιπτὸν διὰ περισσοτέρων ν' ἀναπτύξωμεν τὴν σπουδαιότητα τῆς ὑποθέσεως ταύτης; Τόσον μόνον λέγομεν ὅτι ἓνα Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων διεκρίνετο διὰ τὴν προσήλωσίν του εἰς τὸ Θεῖον, κτίζον Παρθενῶνας καὶ Ἀγίας Σοφίας, καὶ δι' αὐτῶν διαιωνίζον τοὺς περιλάμπρους θριάμβους κατὰ τῶν βαρβάρων, ἓνα Ἔθνος ποὺ καὶ χθὲς ἀκόμη

ἐπάνω εἰς τὰ Ἀλβανικὰ βουνὰ ἐθαυματούργησε μὲ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Μεγαλόχαρης τῆς Τήνου, τοιοῦτον Ἔθνος δὲν ἐπιτρέπεται εἰς μίαν ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας του στρατιωτικὰς βάσεις, ὡς εἶναι ἡ τοῦ Β΄ Σ. Στρατοῦ νὰ στερῆται Ἰ. Ναοῦ. Ὅθεν ἐκφράζων, τὸν διακαῆ πόθον τῶν εὐσεβῶν μας ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, παρακαλῶ ὅπως ἡ ἀνωτάτη ἡγεσία τοῦ στρατεύματος μεριμνήσῃ διὰ τὴν ταχύτεραν ἀνέγερσιν Ἰ. Ναοῦ, ὅστις δέον νὰ καθιερωθῇ εἰς τιμὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ὑπερμάχου ταύτης Στρατηγοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους, δι' ἧς ἠγέρθησαν τὰ τρόπαια τῶν ἀθανάτων προγόνων μας ἀπὸ Ἡρακλείου τοῦ Αὐτοκράτορος μέχρι τῶν ἡρώων τοῦ 1821 καὶ τὰ ὁποῖα συνεχίζει ἡ φυλὴ μας ὑπὸ τὴν σκέπην Της τὴν ἀγίαν.

Στρατηγέ μας! Ἡ δραστηριότης σας πρὸς δημιουργίαν ἔργων εἶνε πανθομολογουμένη. Ἐκαλλιεργήσατε τὴν ιδέαν τῆς ψυχαγωγίας τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐκτίσατε ὠραιότατον κέντρον ψυχαγωγίας τὸ «Σπίτι τοῦ Στρατιώτου». Ἐκαλλιεργήσατε ἀκοκούθως τὴν ιδέαν τοῦ πρασίνου καὶ ἐφυτεύσατε χιλιάδες δένδρων. Καιρὸς εἶναι πλέον νὰ καλλιεργηθῇ καὶ ἡ πλέον αἰθερία ιδέα τῆς ἀγίας ἡμῶν Θρησκείας. Συνδέσατε τὸ ὄνομά σας μὲ τὴν ἀνέγερσιν ἐνὸς τοιούτου στρατιωτικοῦ Ναοῦ καὶ ἐστὲ βέβαιος, ὅτι ἀνεγείρετε τὸ σπουδαιότερον οἰκοδόμημα, ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ ὁποῖου ὁ Ἕλλην στρατιώτης γαλβανιζόμενος, μὲ τὴν ιδέαν τῆς Θρησκείας θὰ ἐκπολιτίζεται, θὰ ἐξωραΐζεται ψυχικῶς καὶ ὅταν τὸ καλέσῃ ἡ ἀνάγκη ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν θὰ θαυματουργήσῃ.

Β΄ Σ. Τ. 904 τῆ 16 Δεκεμβρίου 1947

Μετὰ τιμῆς

Ἀρχιμ. Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
Ἐφ. Στρατ. Ἱεροκήρυξ Β΄ Σ. Σ.»

Ὁ Στρατηγός, ἐμφορούμενος, ἀσφαλῶς, ἀπὸ ἐκκλησιαστικὰ ιδεώδη, ἀπήντησεν εἰπών· «Δυστυχῶς δὲν ἔχω τὴν δυνατότητα· δὲν δύναμαι νὰ διαθέσω περισσοτέρας τῶν χιλίων (1.000) δραχμῶν». Καὶ ὁ π. Αὐγουστῖνος ἀπήντησε· «Στρατηγέ μου, ἂν θέλετε, δύναται ὁ ἱερὸς πόθος νὰ γίνῃ πραγματικότης». Ὁ Στρατηγὸς ἐξέφρασε τότε μίαν ἱερὰν ἐπιθυμίαν εἰπών· «Ἐπιθυμῶ, ἂν δὲν ἔχετε ἀντίρρησην, ὁ στρατιωτικὸς ναὸς ποῦ θὰ ἀνεγερθῇ νὰ τιμᾷ τὴν Θεῖαν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ζητῶ τοῦτο ἀπὸ ἓνα θαυμαστὸν περιστατικόν μου εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ποῦ σχετίζεται μὲ ἱερὸν Ναὸν ἐκεῖ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ». Καὶ φρονῶ ὅτι τοῦτο ἐνέχει μεγάλην ἱστορικὴν σημασίαν, ἀλλὰ καὶ οὐχὶ μικροτέραν σπουδαιότητα, διότι διὰ τοῦ Στρατηγοῦ δὲν παρείχετο τότε, ὅπως τυπικῶς, μία ἄδεια πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ, ἀλλ' ἐν ταυτῷ κατετίθετο καὶ μία ζωηρὰ καὶ ἀνεξίτηλος βιωματικὴ πρότασις, κρύπτουσα μέσα της κάποιον μυστήριον, ἓνα γεγονὸς - περιστατικὸν συνυφασμένον βεβαίως μὲ προσωπικὸν περιστατικὸν τῶν ἐμπεριστάτων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γεγονότων, τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας· ἐνὸς μεγάλου σωτηρίου θέματος.

Καὶ ἤμην ἀργότερον παρῶν καὶ διατηρῶ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ, ὁ ὁποῖος ὡς ἱερὸν μνημεῖον προκαλεῖ διαφέροντα, ἀλλὰ καὶ εὐλογεῖ καὶ ἀγιάζει τὴν ὅλην κατάστασιν τῆς πρώτης καὶ μοναδικῆς Στρατιᾶς τῆς εὐλογημένης Πατρίδος μας.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ συνεργάσθησαν ἱεροπρεπῶς δύο ἐξέχοντα μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ Στρατοῦ μας. Ὁ εἷς ἦτο ὁ ἀρχιμανδρίτης π. Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης καὶ ὁ ἕτερος ὁ Στρατηγὸς κ. Π. Καλογερόπουλος. Τὸ παράδειγμά των, παράδειγμα πίστεως καὶ φιλοπατρίας, θὰ ἀποτελῇ κίνητρον πρὸς μίμησιν.

Ἡ πορεία ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων εἶναι μοναδικὴ καὶ ἱστορικὴ. Ὁδεύοντες κατὰ μῆκος τῆς ἱερᾶς ἱστορίας μας, ἔχομεν ὡς ὁδηγὸν τὸ εὐλαβὲς δίπτυχον «Ὁρθοδοξία - Ἑλλάς» καὶ σταθερὸν προορισμὸν τὴν Ἄνω Ἱερουσαλήμ, εἰς τὴν ἀσύλληπτον ἕκτασιν τῆς αἰωνιότητος. Τότε θὰ ἐπέλθῃ τὸ μακάβριον τέλος τοῦ κόσμου. Τότε αἱ ἀπέραντοι βιβλιοθηκαὶ δὲν θὰ ὑφίστανται πλέον! Θὰ μείνῃ μόνον ὁ λόγος τοῦ Κυρίου μας «**Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι**» (Ματθ. κδ', 35). Τότε· ἢ Ἑλλάς θὰ ὑπάρχη· θὰ εὐρίσκεται εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς αἰωνιότητος! Πῶς θὰ γίνῃ τοῦτο; Μὲ τοῦτον τὸν θαυμαστὸν τρόπον.

Εἰς τὴν αἰωνιότητα θὰ ὑπάρχουν ὅλα τὰ ἱερὰ σύμβολα τῆς Σταυρικῆς προσφορᾶς καὶ τοῦ

Μυστηρίου τῆς Θείας Οἰκονομίας. Θὰ ὑπάρχουν· ὁ Τίμιος Σταυρός, τὰ καρφιά τοῦ Κυρίου, ἡ Λόγχη..., ἀλλὰ καὶ ἡ Ἁγία Γραφή, ὡς μαρτυρία τῆς ἀφάτου ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ·

Ἡ ὠργανωμένη δραστηριότης τοῦ πατρὸς Αὐγουστίνου διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Προηγήθη εἷς ἱερὸς βηματισμός. Ὁ πατήρ Αὐγουστῖνος προτείνει καὶ ὁ Στρατηγὸς κ. Π. Καλογερόπουλος ἀποδέχεται τὴν πρότασιν. Ἴδου ὁ πρῶτος καὶ βασικὸς βηματισμός! Καὶ ἐφ' ὅσον «ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ τοῦ παντός», ἔχομε τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου. Ἀκολουθεῖ ἀδιάκοπος βηματισμός, μὲ κατακλεῖδα τὸ τετελεσμένον ἔργον. **Ἴδου ὁ ἱερὸς Ναός!** Μᾶς εὐλογεῖ, μᾶς στεγάζει, μᾶς παρέχει μὲ ἀφθονίαν τὰς πνευματικὰς δωρεάς του. Καὶ μαζὶ μὲ ὅλα αὐτά, καὶ τοὺς δύο συνεργούς, οἱ ὁποῖοι ἀνήκουν πλέον εἰς τὴν θριαμβεύουσαν ἐν οὐρανοῖς Ἐκκλησίαν. Ὁ μισθαποδότης Κύριος εὐχόμεθα νὰ βραβεύσῃ αὐτούς, ὡς Ἐκεῖνος γνωρίζει. Ὁ ἱερὸς Ναὸς ἀποτελεῖ ἕκτοτε ἕναν πρὸς τὰ ἄνω ὁδοδείκτην, καθὼς ὁ ἱερὸς τροῦλλος του ἀνηφορίζει ἀβιάστως καὶ ἐλευθέρως πρὸς τὰ πνευματικὰ ὕψη, ὡς ὑψικάρηνος δρυὶς καὶ ὡς ὑψιπέτης ἀετός, λέγων μὲ ἴδιον τρόπον· «Τὰ ἄνω νὰ φρονῆτε, τὰ ἄνω νὰ ζητῆτε, τὰ ἄνω νὰ νοσταλγῆτε, διότι διὰ τὰ ἄνω ἔχετε πλασθῆ».

Ὁ π. Αὐγουστῖνος, ὠργάνωσε τρόπους καὶ μεθόδους πρὸς ἐξεύρεσιν οἰκονομικῶν πόρων. Εἶχεν, ὁ ἀξιάγαστος καὶ ἀξιέραστος πατήρ, καὶ τοῦτο τὸ ξεχωριστὸν χάρισμα, ὥστε ὡς ἄλλος Δαυὶδ νὰ κινῆ χαριέστατα, ἀπαλῶς καὶ εὐαίσθητως, τὰς ἱεράς χορδὰς τῆς καρδιακῆς λύρας τοῦ πνεύματος, τοὔτέστι νὰ ἐγγίζη μυστικῶς τὰ ἱερά καὶ βαθέα στρώματα τῆς θεοφιλοῦς καὶ φιλανθρώπου εὐαισθησίας τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἀνασύρῃ ἐκ τῶν βαθέων βάθρων τὰς ἀγαθὰς, καλοπροαιρέτους καὶ φιλανθρώπους διαθέσεις· νὰ τὰς ἀνελκύῃ καὶ νὰ τὰς φέρῃ εἰς ἱεράν φανέρωσιν, εἰς ἔμπρακτον βεβαιότητα· καὶ πρῶτος αὐτὸς νὰ λαμβάνῃ τὸ εὐγενὲς ἀντίδωρον ἐκ τῶν πολλῶν καὶ διαφόρων πνευματικῶν τροφείων, ποὺ ἀφειδῶς παρείχεν ἐκάστοτε εἰς ὅλους ἀδιακρίτως. Ἐξαπέστειλε τοὺς Θεολόγους τοῦ Κ.Ε.Θ., πρόσωπα χαριτωμένα, μορφωμένα, μὲ εὐγενὲς ἦθος καὶ λεπτὴν συμπεριφοράν, καὶ προῦκάλεσε τὰς ἐκθύμους ἀνταποκρίσεις των. Καὶ συνέβη, ὥστε τὸ ἱερὸν παλμικὸν ὄνειρον νὰ γίνῃ θαῦμα, νὰ γίνῃ ὄντως πραγματικότης!

Εἰρήσθω δὲ καὶ τοῦτο, τὸ λίαν συγκινητικόν! Γυνὴ τις πτωχὴ, μὴ ἔχουσα οἰκονομικὴν ἄνεσιν – δυνατότητα, θέλουσα ὅμως νὰ συμβάλῃ καὶ αὐτὴ, ἐπώλησε μίαν ἀγελάδα ποὺ εἶχεν ὡς μόνον βιοποριστικὸν μέσον, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἔδωσε καὶ αὐτὴ, ἡ πτωχὴ κατὰ κόσμον, πλουσία ὅμως εἰς ἀγάπην Χριστοῦ. Καὶ λέγω ἐν πολλῇ συγκινήσει ὅτι, ὡς ἄκις εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, μνημονεύει ὁ λειτουργὸς ἱερεὺς ἀορίστως **«...ὕπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας ταύτης»**, ἐνθυμοῦμαι ἔνδακρυς, ἀλλὰ καὶ μὲ βαθύτατα αἰσθήματα συγκινήσεως, τὴν μετὰ θυσίας προσφορὰν τῆς πτωχῆς αὐτῆς γυναικός, ἡ ὁποία, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἀποτελεῖ τὸν ἀντίστοιχον κλῶνον, εἰς ἱεράν προσφορὰν, τῆς χήρας τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, τὸ δίλεπτον τῆς χήρας (Μᾶρκ. ιβ', 41-44). Καὶ αὐτὰ ὑπέπεσαν εἰς τὴν πεπερασμένην ἀντίληψίν μας· ὅμως πόσα ἀντίστοιχα καὶ μεγαλειώδη θὰ ἀποκαλύψῃ ὁ Δίκαιος Κριτὴς κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν ἐκείνην!

«Ὁ ἱερὸς Ναὸς εἰς τοὺς Στρατῶνας Λαρίσης

«Ἐπιτέλους! Ὑστερα ἀπὸ ἑπτὰ δεκαετηρίδας ἐλευθέρου βίου τῆς Θεσσαλίας, οἱ Ἑλληνικοὶ στρατῶνες τῆς Λαρίσης, οἱ ὁποῖοι ἐφιλοξένησαν καὶ φιλοξενοῦν τὸ ἄνθος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, τοὺς Ἑλληνας στρατιώτας, ἀποκτοῦν τὸν ἱερὸν ναὸν των.

Γράφομεν ἀποκτοῦν καὶ ὄχι θ' ἀποκτῆσουν, διότι ἀφ' ἧς στιγμῆς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἱ. ναοῦ ἀνέλαβεν ὁ Διοικητὴς τοῦ Β' Σ. Σ. Στρατηγὸς Π. Καλογερόπουλος δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι συντόμως ἐντὸς τοῦ ἔτους μαζὺ μὲ τὸν θρίαμβον τῆς Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως θὰ ἔχη τελειώσει καὶ ὁ ἱερὸς ναὸς διὰ νὰ ψαλῆ ἐκεῖ τὸ· “Ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ Νικητήρια”. Εἶναι τόση ἡ δραστηριότης τοῦ Στρατηγοῦ μας διὰ δημιουργίαν ἔργων, ὥστε ὡς λαμπρὸν ἐπιστέγασμα τῆς ὅλης προσπαθείας του πρὸς ἀνακαίνισιν τῶν

Ἑλληνικῶν στρατῶνων ἔρχεται τώρα ὁ ἰ. ναός. Τὰ σχέδια τοῦ ὠραίου Βυζαντινοῦ ναοῦ ἀνέλαβεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Στρατηγοῦ, ὁ καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου κ. Ν. Καλογερόπουλος.

Εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν ὁ εὐσεβὴς Στρατηγὸς θὰ δώσει τὸ ὄνομα τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Καὶ τοῦτο διότι ὅτε ὡς κατώτερος ἀξιωματικὸς ἐμάχετο εἰς τὰ ὄροπέδια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μία εἰκὼν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἡ ὁποία εὐρέθη εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, σπουδαίως ἀνεπτέρωσε τὸ ἠθικὸν τῶν στρατιωτῶν καὶ ὁ στρατηγὸς ἔκτοτε στενωῶς συνεδέθη μὲ τὴν ἑορτήν, ἀλλὰ καὶ διότι ὡς ἐτόνισε θέλει διὰ τῆς ὀνομασίας ταύτης νὰ συμβολίσῃ τὴν μεγάλην ἰδέαν, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία τόσας ὑπέστη κατὰ τὴν τελευταίαν ἑπταετίαν περιπετείας καὶ ἐβάδισε τὴν κοιλάδα τῶν δακρῶν καὶ τοῦ αἵματος, ἤδη μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ, ἀνέρχεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου, εἰς τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν. Τὸ πρόσωπον τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἐφόρεσε τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ ἐρραπίσθη ἀνάνδρως ὑπὸ ἀνταξίων συγχρόνων ὀπαδῶν τοῦ Ἄννα καὶ τοῦ Καϊάφα, θ' ἀκτινοβολήσῃ καὶ πάλιν μέχρι περάτων γῆς. Θὰ ἀκτινοβολήσῃ ἀπὸ τὸ θεῖον ἐκεῖνο φῶς, μὲ τὸ ὁποῖον ἔλαμψεν ἡ μορφή τοῦ Θεανθρώπου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Θαβῶρ. «Καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς» (Ματθ. ιζ' 2).

Ὡ Κύριε! Βοήθησε ἡμῖν, ὥστε κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ εὐσεβοῦς Στρατηγοῦ, τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ καὶ λαοῦ Σου, ἡ Ἑλλάς ὑποστῆ τὴν Θεῖαν μεταμόρφωσιν καὶ λευκὴ ὡς ἡ χιών τοῦ Ὀλύμπου καὶ λαμπρὰ ὡς αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἁπτικοῦ ἡλίου προκαλέσῃ καὶ πάλιν τὸ θάμβος τῆς οἰκουμένης, πρὸς δόξαν Σου αἰωνίαν».

(Γραμμένον ἀπὸ τὸν διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ "ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ" π. Αὐγουστῖνον Ν. Καντιώτην ἱεροκήρυκα τοῦ Β' Σ. Σ. 904, εἰς τὰς 1-2-1948, ἀριθμ. φυλ. 5)

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ

Ἀρχιμανδρίτου Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, ἱεροκήρυκος Β. Σ. Σ. ἐπὶ τῇ καταθέσει τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Μεταμορφώσεως Στρατῶνων Β' Σ. Σ.

(Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως (4 Ἀπριλίου 1948))

«Τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐν πανδήμῳ τελετῇ τίθεται ὁ θεμέλιος λίθος τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ἥρωες τοῦ 1821 εἰς μίαν ἱστορικὴν των ἐθνοσυνέλευσιν ὠνόμασαν ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΗΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, κατὰ τὴν ἱερὰν αὐτὴν στιγμὴν, καθ' ἣν μεταρσιούμεθα εἰς αἰθερίας σφαίρας τοῦ Πνεύματος, ἅς ἐπιτραπῆ καὶ εἰς ἐμὲ ὡς ἐκπρόσωπον τῆς θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ νὰ εἶπω «πέντε λόγια».

Καὶ ἐν πρώτοις πρέπει ὅλοι μας νὰ ζητήσωμεν συγγνώμην ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι αὐτὸ ποὺ γίνεται σήμερον θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλικῆς γῆς, ὅτε ἐχαράχθησαν τὰ σχέδια τῶν Ἑλληνικῶν Στρατῶνων. Μέσα εἰς τὰ 70 περίπου αὐτὰ χρόνια ἐκτίσθη πλῆθος στρατιωτικῶν κτιρίων ποὺ ἔδωκαν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ὄψιν μιᾶς ὠραιότητας στρατουπόλεως, εἰς τὴν ὁποίαν ζῆ καὶ ἐκπαιδεύεται, τὸ ἄνθος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος. Κτίρια πολλὰ, ἀλλὰ οὐδαμοῦ τῶν Στρατῶνων ὁ εὐσεβὴς Ἑλλην στρατιώτης, ὁ σταυροφόρος στρατιώτης, ὁ φέρων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ πιλικίου τὸν Τίμιον Σταυρὸν, διέκρινε τὸ ὄρατὸν σύμβολον τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος ἀφθάστων ἡρωϊκῶν ἀγώνων του. Ἐλειπεν ὁ ἱερὸς ναός, τὸ χρησιμώτερον, τὸ ἀναγκασιότερον ἐξ ὅλων κτιρίων. Αὐτὸ τὸ χρέος ποὺ δυστυχῶς παρέμεινεν ἀνεξόφλητον ἐπὶ τρεῖς στρατιωτικὰς γενεάς, δόξα τῷ Θεῷ ἐξοφλεῖται σήμερον. Τὸ ἐξοφλεῖ ὁ γενναῖος Στρατηγὸς τοῦ Β' Σ. Στρατοῦ Ἀντιστρατηγὸς Καλογερόπουλος. Ὅποια εὐλογία δι' αὐτόν!

Στρατηγέ μας! Ἄνευ κολακίας, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε μακρὰν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ἱεροκήρυκος, σᾶς ὀμιλῶ καὶ πιστεύω ὅτι ἐκφράζω τὴν σκέψιν καὶ τὸ αἶσθημα ὅλων τῶν παρισταμένων, λαοῦ καὶ στρατοῦ, ἐὰν σᾶς εἶπω ὅτι ὅταν σᾶς εἶδομεν νὰ κατέρχεσθαι καὶ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας νὰ θέτετε τὸν θεμέλιον λίθον, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἱερὰ ρίγη διέτρεξαν τὴν ψυχὴν μας. Μέσα μας ἐζωντάνευεν ἕνας κόσμος ὀλόκληρος. Ἐζωντάνευε τὸ Βυ-

ζάντιον, ἡ ἔνδοξος Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, τῆς ὁποίας ὁ δικέφαλος ἀετὸς δὲν ἀποτελεῖ ἀπλῶς τὸ ἐπίσημον διακριτικὸν σῆμα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ἐπιτελείου μας, ἀλλὰ καὶ σύμβολον τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, τὸ ὁποῖον διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς ὑψώνει τὸν Τίμιον Σταυρὸν καὶ κραυγάζει καὶ ἡ φωνὴ του φθάνει μέχρι τῶν ἄστρων, ἐν τούτῳ τῷ σημείῳ τῆς Ὁρθοδοξίας νικῶμεν, διὰ δὲ τῆς ἄλλης χειρὸς κρατεῖ τὸ ξίφος, ὅπερ, ὡς ἂν εἴποις ἡ Ἑλλάς ἔσυρε, δὲν τὸ ἔσυρε διὰ μικρὰ καὶ ταπεινὰ συμφέροντα, ἀλλὰ διὰ ὑψίστα συμφέροντα τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ἄνευ τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ χάνει κάθε θέλημα. Διὰ τῆς σημερινῆς τελετῆς ἀνανεῶνεται τὸ ὑπέροχον παράδειγμα Βυζαντινῶν στρατηγῶν καὶ αὐτοκρατόρων Μ. Κωνσταντίνου, Ἰουστινιανοῦ, Φωκᾶ, Τιμισκῆ, Ἡρακλείου, Παλαιολόγου, οἱ ὅποιοι ἐθεμελίωσαν ἱερὰ τεμένη, τοὺς περιφήμους Βυζαντινοὺς ναοὺς, μέσα εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς εἰς ἀσφαλῆ κιβωτὸν ἔζησε, ἐτράφη, ἐγιγάντωσε καὶ ἐγαλβανίσθη ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλληνοῦ διὰ τὴν δημιουργίαν τὰ παλαιότερα καὶ τὰ νεώτερα θαύματα τῆς πίστεως ποὺ κρατοῦν εἰς θάμβος τὴν Οἰκουμένην, ὀλόκληρον!

Εὐσεβῆ καὶ μαρτυρικὴ λαὲ τῆς πόλεως Λαρίσης, ὅστις κατὰ πυκνὰς μάζας καλύπτεις τὸν χῶρον ποὺ θὰ καθαγιασθῇ ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία! Ἀνάψατε, παρακαλῶ, ὅλοι σας, ἀνάψατε τὴν πρώτην λαμπάδα μας ὑπὲρ τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος. Ἡ δὲ λαμπάς, τὴν ὁποίαν ζητεῖ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τούτου, εἶναι μιὰ εἰσφορὰ ὑπὲρ τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου ναοῦ. Τὸ δὲ πρῶτον ὑπέροχον παράδειγμα τὸ ἔδωκαν οἱ ἐργάται τῆς πόλεως οἱ ὅποιοι παρ' ὅλην τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν τῶν τελευταίων χρόνων ἀπέδειξαν ὅτι διατηροῦν εἰς τὰ βάθη τῶν καρδιῶν των ἀλώβητον τὸν θησαυρὸν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Οἱ ἐργάται παρουσιασθέντες ἐνώπιον τοῦ Στρατηγοῦ μας ἐδήλωσαν, ὅτι προσφέρουν ὡς πρώτην εἰσφορὰν 100 ἐργατικὰ ἡμερομίσθια. Ἴδου συγκινητικωτάτη δωρεὰ ποὺ φανερώνει τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, δωρεὰ ποὺ πρέπει νὰ μιμηθῶμεν ὅλοι μας. Καὶ τότε διὰ τῆς κοινῆς συνδρομῆς στρατοῦ καὶ λαοῦ θὰ ἀποπερατωθῇ συντόμως ἡ ἀνοικοδόμησις, εἴθε δὲ –ποῖος γνήσιος Ἕλληνας δὲν τὸ εὐχεται;–

Εἴθε μυριάκις εἴθε, τὰ ἐγκαίνια τοῦ μεγαλοπρεποῦς Βυζαντινοῦ ναοῦ τοῦ ὁποίου τὸ πρόπλασμα εἶναι ἐνώπιόν μας, νὰ συμπέσουν μὲ τὰ ἐγκαίνια μιᾶς νέας εἰρηνικῆς περιόδου τῆς φιλάτης μας Πατρίδος, ἡ ὁποία λυτρωμένη τῶν δεινῶν ὀκταετοῦς, πλήρους δακρύων καὶ αἵματος πρωτοφανοῦς δοκιμασίας, θὰ ψάλλῃ ἐν κατανύξει ψυχῆς τὸν εὐχαριστήριον ὕμνον τῶν Βυζαντινῶν προγόνων μας:

«**ΤΗ ΥΠΕΡΜΑΧΩ ΣΤΡΑΤΗΓΩ ΤΑ ΝΙΚΗΤΗΡΙΑ**»

Ἀπόσπασμα ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

Γραφείου Β10 κατὰ τὸ ἔτος 1948

Β´.Σ.Σ. / Β´.10

Ἀρ. Πρ. 134638

Β.Σ.Τ.904 τῆ 1-1-1949

....ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Ἀρχιμ. Αὐγουστίνου Καντιώτου καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ θεολόγων ὀπλιτῶν, ἐπραγματοποιήθησαν ἐν συνόλῳ 523 ὁμιλίαι, αἱ ὁποῖαι ἐξεφωνήθησαν οὐ μόνον εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς τοῦ Στρατοπέδου Λαρίσης, ἀλλὰ καὶ εἰς σχηματισμοὺς καὶ μονάδας τῶν II, IX, XV Μεραρχιῶν καὶ Διοικήσεων Ἐθνοφρουρᾶς Θεσσαλίας καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας.

Τὰ θέματα τῶν ὁμιλιῶν ἦσαν βεβαίως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θρησκευτικά, ἀλλὰ οἱ ὁμιληταί, καθ' ὅσους εἶχον ἐκ τοῦ Γραφείου ὁδηγίας τὰ ἐχειρίζοντο κατὰ τοιοῦτον τρόπον πρὸς ἀναπτέρωσιν τοῦ πατριωτικοῦ συναισθήματος, ὅπερ παρ' ἡμῖν ἐπεδιώκετο καὶ ὅπερ παρ' ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μετὰ τοῦ θρησκευτικοῦ τοιοῦτου....

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ γραφείου Β´ 10
Ἀρχιμ. Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
ἐφ. στρατιωτικὸς ἱερεὺς- ἱεροκήρυξ»

**Τίτλοι ὁμιλιῶν ποὺ ἐκφωνήθηκαν ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν Λαρίσης εἰς τὴν
σειρὰν τῶν τακτικῶν ἐκπομπῶν τῆς Κυριακῆς, ὥρα 7-7.15' μ.μ.**

1. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟΝ

(ἔξεφωνήθη στίς 23-1-1949)

2. **Η ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ** (ἔξεφωνήθη στίς 30-1-1949)

3. **ΤΟ ΑΙΩΝΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ** (ἔξεφωνήθη στίς 13-2-1949)

4. **ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΣΩΤΟΙ** (ἔξεφωνήθη στίς 20-2-1949)

5. **Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΙΚΗ** (ἔξεφωνήθη στίς 27-2-1949)

6. **Η ΝΗΣΤΕΙΑ** (ἔξεφωνήθη στίς 6-3-1949)

7. **Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ** (ἔξεφωνήθη στίς 13-3-1949)

8. **Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ** (ἔξεφωνήθη στίς 20-3-1949)

9. **Ο ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ** (ἔξεφωνήθη στίς 27-3-1949)

10. **ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ** (ἔξεφωνήθη στίς 3-4-1949)

11. **Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ** (ἔξεφωνήθη στίς 10-4-1949)

12. **ΕΠΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΕΚΕΙΝΟΥ** (ἔξεφωνήθη στίς 17-4-1949 καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 17/1949 φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «Σάπφειρος»)

13. **ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ** (ἔξεφωνήθη τὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα τοῦ 1949 καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 28/1949 φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «χριστιανὸς Στρατιώτης»)

14. **Ο ΘΩΜΑΣ** (ἔξεφωνήθη στίς 1-5-1949 καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 18/1949 φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «Σάπφειρος»).

15. **ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΨΥΧΗΝ** (ἔξεφωνήθη στίς 22-5-1949)

16. **ΘΑ ΕΝΩΘΗ ΠΟΤΕ Η ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΣ;** (ἔξεφωνήθη στίς 5-6-1949).

17. **ΟΙ ΑΝΔΡΕΙΟΙ** (ἔξεφωνήθη στίς 23-4-1950).

18. **ΟΙ ΕΡΗΜΟΙ** (ἔξεφωνήθη ἀπὸ Ρ. Σ. Λ. στίς 30-4-1950).

**Αἰ πρὸς ἡμᾶς εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι
τοῦ Γέροντος π. Αὐγουστίνου.**

Φλώρινα 7 Μαρτίου 2008.

«Εἰς τὸν ἀγαπητόν μου Θεολόγον Βασίλειον Παπανικολάου, Πρόεδρον τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανικοῦ Συλλόγου Λαρίσης «Ο ΣΑΠΦΕΙΡΟΣ» καὶ εἰς τὰ μέλη, τοὺς ἀκροατὰς τῶν θείων κηρυγμάτων καὶ δωρητὰς αὐτοῦ, δίδω ἐγκαρδίους εὐχὰς καὶ εὐλογίας μου».

Ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Συλλόγου, τοῦ σωτηρίου ἔτους 1948.

† Ὁ Μητροπολίτης Φλωρίνης
Αὐγουστῖνος

Υ.Γ.: Εὐχαὶ τοῦ Γέροντος Ἐπισκόπου π. Αὐγουστίνου, προφορικαί, γραφεῖσαι εὐθὺς ἀμέσως, ὅπως ἐδόθησαν εἰς ἐμέ, τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου «Ο ΣΑΠΦΕΙΡΟΣ», παρόντος τοῦ π. Ἱεροθέου Κοκονοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ἀρχιμανδρίτου π. Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου

Ἱστορικὸν σημεῖωμα

Ὁ πατὴρ Αὐγουστῖνος Καντιώτης ἐγεννήθη τὸ 1907 εἰς τὸ χωρίον Λεῦκες τῆς Πάρου, τῶν Κυκλάδων νήσων. Οἱ πρόγονοί του εἶλκον τὴν καταγωγὴν των ἐκ τῆς Κανδίας - Κρήτης. Γο-

νεῖς του ἦσαν ὁ **Νικόλαος Καντιώτης**, ὅστις ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μικρεμπόρου καὶ ἦτο τίμιος, ἐργατικός, καὶ ἡ **Σοφία Καντιώτου**, εὐσεβεστάτη διδασκάλισσα. Περί τῆς μητρός του εἶχον τὴν πληροφορίαν, ἃν ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν π. Αὐγουστίνον, ὅτι τὸ πρῶτον διωρίσθη καὶ ὑπηρέτησεν ὡς διδασκάλισσα καὶ εἰς τὴν περιοχὴν μας, εἰς τὸ Στόμιον Λαρίσης (Τσαγέζι). Εἶναι γεγονόςς πάντως ὅτι ἡ μήτηρ του ἐγνώρισε μεγάλας καὶ πολλὰς δοκιμασίας ἐκ τῶν ἐκάστοτε περιπετειῶν τοῦ π. Αὐγουστίνου, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀμετακίνητος ἀπὸ τὰς ἱερὰς βάσεις του καὶ δὲν ὑπέστελλε τὴν σημαίαν τῶν ὑψηλῶν ἰδανικῶν του. Ἐν τούτοις ἡ μήτηρ του δὲν ἐπτοήθη ποσῶς (καθόλου) ἐκ τῶν περιστατικῶν τούτων, ἀλλ' ἀπεναντίας ἦτο ἐποχή ὅτε εἰς, τεταμένην δοκιμασίαν, ἔγραψεν εἰς τὸν π. Αὐγουστίνον, εἰποῦσα μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς: **«Αὐγουστίνε, μάχου ἄχρι θανάτου»!** Τοῦτο ἐνεποίησε βαθύτατην συγκίνησιν, ἀλλὰ καὶ ἐνεθάρρυνε μεγάλως τὸ ἡρωϊκὸν φρόνημά του. Καὶ ἀνατρέχει τοῦτο εἰς τὸ φρόνημα τῶν ἡρωϊκῶν μητέρων τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τοῦ π. Αὐγουστίνου, ἔχομεν ἓνα ὑψηλὸν φρόνημα - ἱερὰν παρακαταθήκην πρὸς ἥρωα υἱόν! Καὶ τοῦτο πρὸς μίμησιν.

Ὁ πατήρ Αὐγουστίνος ἐγεννήθη χαριτωμένος, προικισμένος, με φώτισιν Θεοῦ. Εἶχε ὀξεῖαν ἀντίληψιν, ἰσχυρὰν μνήμην, ἐγκέφαλον καὶ καρδίαν ποῦ διατέλουν πάντοτε ἐν ἐτοιμῶ ἐργηγόρσει, θείᾳ καὶ ἱερᾷ. Ἦτο ἓνα πνευματικὸν ἠλιοτρόπιον ἐστραμμένον πάντοτε πρὸς τὸν Ἥλιον Χριστόν, τὸν Θεάνθρωπον Κύριον!

Πέραν τῶν ἐκ κληρονομίας πνευματικῶν ἀγαθῶν, ἔτυχεν ἐξαιρέτου διαπαιδαγωγήσεως, ἀπὸ τοὺς ἐγκρατεῖς περὶ τὴν γνῶσιν διδασκάλους του, τοὺς καθηγητάς του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀξιολόγους πνευματικοὺς πατέρας καὶ διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Θεολογίας. Ἡ ἔφεσις καὶ ἡ κίνησις του πρὸς μάθησιν ἀπετέλει τὸν ἱερὸν στόχον του. Ἐδιψοῦσε τὴν μάθησιν. Εἰς τὴν ἀσκησιν ἦτο λίαν ἐγκρατής, οὐδέποτε παρέβη τὰ ἐσκαμμένα· εἰς τὴν μάθησιν ὅμως καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν, οὐδὲν ὄριον εἶχε! Ἡ βιβλιοθήκη του ἦτο ἀρκετὰ μεγάλη καὶ πλουσία. Τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης τὰ εἶχε διαβάσει ὅλα καὶ ἐνεθυμεῖτο τὸ περιεχόμενον τῶν λίαν εὐχέρως. Ἐρριψε κάποτε τὴν γνώμην· ὅποιος κλέψῃ βιβλίον ἀπὸ βιβλιοθήκης, ποῦ ὑπάρχει μόνον διὰ νὰ διαφημίζεται ὁ κάτοχος ὡς φίλος τῆς μαθήσεως, ἐνῶ ὁ ἴδιος δὲν διαβάζει, ὁ κλέπτης τοῦ βιβλίου, ὁ ὁποῖος διψᾷ διὰ μάθησιν, δὲν ἁμαρτάνει. Ἐχει βαθὺ νόημα ὁ λόγος οὗτος!

Ὅταν δὲ ἐπρόκειτο νὰ μετατεθῇ ἀπὸ τὴν Λάρισαν, ὁ διάδοχός του π. Σίλας ἔλεγεν ἀπορούμενος· **«Πῶς θὰ μεταφέρῃ ὁ π. Αὐγουστίνος τὴν βιβλιοθήκην του; χρειάζεται ὀλόκληρο βαγόνι»!**

Κατὰ τὴν πορείαν τῆς ζωῆς του, ἐβάδιζε κυριολεκτικῶς ἐπὶ πεδίου ἐσπαρμένου βραβείων - ἀριστείων. Ἀπὸ τὴν Α' τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ μέχρι τοῦ πτυχίου τῆς Θεολογίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν μετέπειτα βίον του, ἦτο ὁ ἀριστος! Τὰ ἀριστεῖα ὅμως αὐτὰ ἦσαν αἱματοβαμμένα μὲν, πλὴν ὅμως φωσφορίζοντα κατ' ἴδιον θαυμαστὸν τρόπον· διότι ἐνῶ πρὸς στιγμὴν ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τινος ἐκτάκτου περιστατικοῦ, ἀμέσως ἐκαθάριζεν ὁ ὀρίζων τῶν γεγονότων καὶ ἠκτινοβόλουν λαμπρῶς. Αὐτὴ ἦτο ἡ μακρὰ πορεία τῆς παλμικῆς ζωῆς του, ὁ ἱερὸς ἀδιάλειπτος δημιουργικὸς βηματισμός του.

Ἦτο δὲ καὶ σημεῖον ἀντιλεγόμενον. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι μερὶς ἀνωτάτων κληρικῶν περὶ τὸ 1950, σχολιάζοντες τὸν ἀνεξάντλητον παλμὸν τῆς καρδίας του, τὴν θαυμαστὴν διαύγειαν τῆς διανοίας του, τὸ μέγα φόρτωμα τῆς γνώσεώς του καὶ ὅλην τὴν θαυμαστὴν δραστηριότητά του, ἔχοντες δὲ ταυτοχρόνως ὑπ' ὄψιν περιπτώσεις ἄλλων ἀντιστοίχων προσώπων, οἱ ὁποῖοι σχετικῶς ἐνωρὶς «ἐγονάτισαν», ἔλεγον μετὰ βεβαιότητος· **«Ἐ, ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ ἀδειάσῃ καὶ αὐτός, θὰ ἀτονίσῃ καὶ θὰ ἐκπέσῃ».** Ἦτο τότε 45 περίπου ἐτῶν· καὶ μέχρι τὰ 90 ἔτη τῆς πολιᾶς ζωῆς του, **«ἐν γῆρει πίονι»**, διετήρει ἀκμαίας τὰς ψυχοσωματικὰς καὶ διανοητικὰς δυνάμεις του, γεγονόςς τὸ ὁποῖον κατέπληττε τοὺς πάντας.

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1952 ἦλθεν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καρακάλλου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἔνθα ὁ γράφων ἐμελέτων, φοιτητὴς τότε, καὶ μετὰ τινος ἀδελφοῦ ἐπήγαμε διὰ μέσου Καρυῶν εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τῆς Χερσονήσου, εἰς τὴν Νέαν Σκῆτην. Ἐκεῖ ἐπεσκεψάμεθα τὸν μέγαν καὶ διάσημον ἀσκητὴν καὶ ἐξαίρετον διδάσκαλον τῆς νοερᾶς προσευχῆς, τὸν π. Ἰωσήφ τὸν Ἡσυχαστὴν, τὸν Σπηλαιώτην. Ὁ π. Ἰωσήφ ἦτο συμπατριώτης τοῦ π. Αὐγουστίνου, ἐκ Λευκῶν τῆς Πάρου. Ὅταν ἀπεβιβάσθημεν τοῦ πλοιαρίου, ἐνεφανίσθησαν αἴφνης πολλοὶ ἀσκηταὶ πατέρες, οἱ ὁποῖοι τὸν προσεκάλουν παρακλητικῶς νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ χάριν εὐλογίας εἰς

τὸ κελλίον των. Συγκινητικά, ὄντως, αἱ ἐκδηλώσεις των! Ἀνηφορίσαμεν ὀλίγον καὶ εὐρέθημεν εἰς τὸ κελλίον τῆς ἱερᾶς συνοδείας τοῦ Γέροντος Ἰωσήφ. Ἡ ὑποδοχὴ ἦτο συγκινητικὴ καὶ δι-
δακτικὴ. Οἱ πατέρες τῆς συνοδείας ἦσαν περίπου ἑννέα (9) καὶ ἔμεινεν ἕκαστος εἰς ἴδιον
χωρὸν, πρὸς ἄσκησιν τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἐνῶ ὁσάκις τὸ ἐπέτρεπεν ὁ καιρὸς ἠυλίζοντο
ἐκτὸς οἰκῆματος, διότι προσεφέρετο καλλίτερον τὸ φυσικὸν περιβάλλον εἰς τὴν λειτουργίαν
τῆς προσευχῆς.

Ἐδῶ θὰ ἀναφέρω μερικοὺς ἀπὸ τοὺς πατέρας τῆς συνοδείας. **1ον** τὸν π. Ἀρσένιον, τὸν ἐξ
ἀρχῆς αὐστηρὸν, σκληρὸν καὶ ἀσυμβίβαστον συνασκητὴν τοῦ μεγάλου Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ
Σπηλιώτου, ἐκεῖ εἰς τὴν ἀνελέητον πνευματικὴν παλαιστραν, εἰς τὴν ἔρημον τοῦ Μ. Βασιλείου.
Ὁ π. Ἀρσένιος, μετὰ τὴν ὀσιακὴν κοίμησιν τοῦ Γέροντός του Ἰωσήφ, ἠκολούθησε τὸν ἱερο-
μόναχον π. Χαράλαμπον. **2ον** ἕτερον ὑποτακτικὸν τοῦ Γέροντα Ἰωσήφ, ἀρχικῶς μὲν εἰς τὸ
Μπουραζέρι, ὅπου συνεκροτήθη ἡ συνοδεία τοῦ Γέροντος Χαράλαμπου, καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς
τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῆς Διονυσίου, ἐνθα κληθεὶς ὁ π. Χαράλαμπος διετέλεσεν Ἡγούμενος αὐτῆς,
διάδοχος γενόμενος τοῦ θαυμαστοῦ καὶ αὐθεντικοῦ Ἡγουμένου, τοῦ μακαριστοῦ Γαβριήλ.
Ἐκεῖ δέ, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Διονυσίου, ἐπεσκέφθην, μὲ τὸν υἱὸν μου Χρῖστον, τοὺς δύο
ἀσθενεῖς, τοὺς διακεκριμένους ἀθλητὰς τοῦ ἀσκητικοῦ βίου, τοὺς π. Γαβριήλ καὶ π. Ἀρσένιον.
καὶ ἐλάβομεν τὰς πανσθενεῖς εὐλογίας των, ὡς ἐφόδιον ζωῆς. **3ον** τὸν π. Ἰωσήφ τὸν νεώ-
τερον, ὁ ὁποῖος κατέληξε εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Βατοπεδίου, μετατραπείθης τότε εἰς Κοινόβιον.
4ον τὸν π. Ἐφραίμ, τὸν Φιλοθείτην Ἡγούμενον καὶ θαυμαστὸν μετὰ ταῦτα Ἱεραπόστολον εἰς
τὴν Ἀριζόνα τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος πρὸς κατάπληξιν ὄλων διανύει μεγάλας ἀποστάσεις
καὶ οὐδεὶς γνωρίζει πῶς! Ἰσως μὲ πτέρυγας ἀγγέλων!

Κάποτε ὁ π. Ἐφραίμ, ὡς ὁ ἴδιος μᾶς ἔλεγεν εἰς τὴν Λάρισαν, ὅτι ἐνῶ ἐπρόσεχεν ἐπιμελῶς
τὸν Γέροντά του π. Ἰωσήφ, καθήμενον ἐπὶ καθίσματος σαϊζ-λόγκ, ἔχων, δίκην πνευματικῶν
βραβείων, ὀκτῶ (8) σπασίματα εἰς τὸ εὐλογημένον σῶμά του, λόγω τῶν πολλῶν ὑπεραν-
θρώπων ἀγώνων τῆς ἱερᾶς βιαστικῆς ἀσκήσεώς του, ἤκουσαν αἴφνης τὸν κρότον τῆς θύρας.
ρίψαντες πρὸς τὰ ἐκεῖ τὸ βλέμμα των, εἶδον περιέργως ἕναν ὠραιότατον νεανίαν, μεγάλων
διαστάσεων, καλύπτοντα ὅλον τὸν χωρὸν τῆς θύρας. Ὁ ὠραῖος οὗτος ἀνὴρ ἦτο ὁ ἀρχάγγε-
λος Μιχαήλ, ὁ ὁποῖος ἀπεστάλη ἀπὸ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον διὰ νὰ πληροφορήσῃ, τὸν μέγαν
ἀσκητὴν, ὅτι δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἡ ὥρα διὰ νὰ τὸν πάρῃ μαζί της. Πρέπει δὲ νὰ εἶπω, ὅτι ὁ π.
Ἰωσήφ συνωμίλει ἐκάστοτε μὲ τὴν Παναγίαν μας καὶ τοῦ ἔδωσε κάποτε τὴν ὑπόσχεσίν της,
ὅτι θὰ τὸν ἐκάλει κοντά της κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἱερᾶς Κοιμήσεώς της! Ὁ ἐμφανισθεὶς ἀρχάγ-
γελος, μὲ ὄλην τὴν ἀρχαγγελικὴν μεγαλοπρέπειάν του καὶ σοβαρότητα, ὕψωσε σιωπηλῶς
τὴν ἀγίαν κεφαλὴν του καὶ ἔφυγε. Τότε ὁ γέρων Ἰωσήφ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἐξαίρετον
ὑποτακτικὸν του, τὸν πατέρα Ἐφραίμ, τῷ εἶπεν· «*Εἶδες τίποτε;*». «*Ναί,*» εἶπεν ἐκεῖνος, «*εἶδον*
τὸν ἀρχάγγελον Μιχαήλ.» «*Ναί, ἦλθεν,*» εἶπεν ὁ γέρων, «*ἦλθε νὰ μοῦ ἀναγγείλῃ τὴν ἀπόφασιν*
τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ὅτι δὲν θὰ μὲ πάρῃ ἀκόμη.» Πρὸς αὐτόν, τὸν π. Ἐφραίμ τὸν Ἱεραπό-
στολον τῆς Ἀριζόνας, εἶπε καὶ τοῦτο ὁ γέρων Ἰωσήφ· «*Ἄν, παιδί μου, εὕρω χάριν ἀπὸ τὸν*
Θεόν, νά· μὲ τὸ σουβάλι θὰ σοῦ δώσω τὴν χάριν μου.» Ὅπερ καὶ ἐγένετο!

Θὰ ἀναφέρω δὲ ἀκόμη καὶ **5ον**, τὸν π. Ἀθανάσιον, τὸν κατὰ σάρκα ἀδελφὸν τοῦ γέροντος
Ἰωσήφ καὶ συμμαθητὴν τοῦ π. Αὐγουστίνου ἐκ Λευκῶν τῆς Πάρου. Οὗτος ἦτο ναυτικός,
ἀσυρματιστής. Τραυματισθεὶς ἐξ ἠλεκτροπληξίας, κατέφυγεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἔγινε
ἐξαίρετος ὑποτακτικὸς τοῦ ἀδελφοῦ του! Ἦτο μέγας βιαστής εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν ἀρετῶν!
Εἶχεν ὡς κύριον διακόνημά του νὰ ἐκτελῇ ὅλας τὰς μεγάλας καὶ ὑπευθύνους, κυρίως ἐξωτε-
ρικός, διακονίας τῆς ἱερᾶς συνοδείας. Εἶχεν ἕνα μεγάλο καπέλλον καὶ ἕνα σακκίδιον, δίκην
ταχυδρόμου, καὶ ἔλεγε χαριεντιζόμενος, πλὴν μὲ ὑψηλὴν σοβαρότητα, ὅτι· «*Ἐγὼ εἶμαι ὁ ὄνος*
τῆς συνοδείας!» Ἀνελάμβανε μεγάλας καὶ σκληρὰς ἀποστολάς. Ἀλλὰ καὶ ὁ μέγας Γέρων καὶ
ἀδελφός του Ἰωσήφ, ὅταν τὸν ἔστελλε εἰς κουραστικάς, μακρινὰς ἀποστολάς, ὑπὸ διαφό-
ρους καιρικὰς καταστάσεις, προσηύχετο ἀδιακόπως καὶ δίκην τηλεοράσεως παρηκολούθει
θαυμαστῶς ὄλην τὴν πορείαν καὶ διαδρομὴν του! Ἐβλεπεν αὐτὸν ποῦ εὐρίσκετο ἐκάστην
στιγμὴν, ποῦ ἐκάθετο ὀλίγον διὰ νὰ ξεκουρασθῇ, ἀπὸ ποίαν πηγὴν ἔπιε ὕδωρ, πῶς ἀνηφό-
ριζε, πῶς κατηφόριζε, ποῖαι αἱ ἐναλλαγαὶ τοῦ καιροῦ κατὰ τὴν πορείαν, ἂν διέτρεχε κάποιον
κίνδυνον. Συνωδοιπόρει οὕτω καὶ ὁ Γέρων ἡσυχαστῆς μὲ τὸ θαυμάσιον καὶ πανίσχυρον κο-
μποσχοῖνι εἰς τὴν χεῖραν του, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἡ καρδιακὴ εὐχὴ ἔτρεχεν ἀδιακόπως, ὡς

κρυστάλλινη πηγή και καυτή λάβα ήφαιστείου, και τον έπροστάτευεν ως ασφαλής όμπρέλλα από κάθε ένδεχόμενον. Και όταν επί τέλους κάθιδρος και κεκοπιακώς έφθανε εις την είσοδον του κελλίου των, εκεί έβλεπεν εκπληκτος τον άνύστακτον Γέροντά του να τον περιμένη και να εκφράζει έμφανώς την χαράν του επί τη έπιστροφή του. Αυτή είναι ή έν Χριστώ αγάπη!

Όταν εκοιμήθη ό τίμιος Γέρων Ίωσήφ, τότε ό π. Άθανάσιος ήκολούθησε τον συμμοναστήν του, τον π. Έφραίμ, γενόμενον μετά ταυτα Ηγούμενον της Έρας Μονής Φιλοθέου, όπου έτέλει ευλαβώς πάσαν διακονίαν. Έκει με ήρώτησεν, όλως περιέργως, πώς ειχεν ή υγεία του άσθενοϋντος αδελφου μου!

Αυτή έν ολίγοις ήτο ή συνοδεία του μεγάλου και θαυμαστου Γέροντος Ίωσήφ του Σπηλαιώτου, από τας Λεύκας της άγιοτόκου Πάρου, την όποιαν ό π. Αυγουστίνος έπόθησε να γνωρίσει, και την έγνωρισεν, εις όλας τας πνευματικας διαστάσεις, συγκριτικώς με ήμας τους άλλους, κατά την προσκυνηματικήν αυτην ιστορικήν επίσκεψίν του.

Ημεϊς έδέχθημεν ψήγματά τινα πνευματικά -μικρά και αραιά, δίκην αντιδωρου-, πλην όμως πλουσίας ευλογίας από τας σπανίας και κατ' εξαίρεσιν παρεχομένας. Άργά το έσπέρας απεσύρθημεν εις τους χώρους διανυκτερεύσεώς μας. Πώς όμως διήλθον το στάδιον της νυκτός οί δύο Μεγάλοι Γέροντες; Ημεϊς δέν το έγνωρισάμεν τουτο. Και είναι γεγονός, ότι ό π. Αυγουστίνος ήτο λίαν κουρασμένος εκ της όδοιπορίας, αλλά και άυπνος. Είναι όμως και αναντίρρητον, ότι ό πατήρ Αυγουστίνος ήτο λίαν γεγυμνασμένος από τας σκληράς έν τω κόσμω ασκήσεις του, και δέν ήτο δυνατόν να έλθη εις το Άγιον Όρος, να διανύση την κουραστικήν διαδρομήν από Καρακάλλου μέχρι Νέας Σκήτης, δια να ακινητοποιήση την έντονον πνευματικήν έξαρσιν, και αυτός, που ήτο λίαν αυτάρκης εξ έπόψεως ύπνου, τώρα που ώκονόμησεν ό Κύριος να γίνουν συνορειβάται του Πνεύματος οί έμπειροι οϋτοι μύσται των καθάρων πνευματικων θεωριων και ασπίλων βιωμάτων, να μη διασταυρώσουν τας σωστικας δωρεάς του Αγίου Πνεύματος, προς ίδιον αλλά και τοις άλλοις όφελος.

Πιστεύω, ότι εκείνο το βράδυ άνεβίωσαν την παλαιάν αρχήν και συνήθειαν των μεγάλων Πατέρων της έρήμου, όταν, χάριτι Θεου, συνηντώντο μεγάλοι Πατέρες και αναχωρηται και διήρχοντο νύκτας και ήκολούθουν ήμέραι και εκείνοι έλησμόνουν τα επίγεια, έθέλγοντο ήδουπαθώς από τα άρρήτου κάλλους ουράνια σχήματα. Και έδω, εις την Νέαν Σκήτην του Αγίου Όρους, οί δύο χαριτωμένοι του Αγίου Πνεύματος, άντήλλαξαν ασφαλώς τας ίδιαις έμπειρίας και έφηρμόσθη πλήρως το σπουδαϊον τουτο. **«έτερος εξ έτέρου σοφός, τότε πάλαι τό τε νϋν»**. Συμβαίνει όμως, και είναι νόμος Θεου, να έχουν άπαντα τα ανθρώπινα τέλος. Και οί δύο ύψιπέται άετοί, βάσει του άπαραβιάστου τουτου θείου νόμου, καθότι άετοί του Πνεύματος, επέταξαν προς τας έσχατίας του χώρου και του χρόνου, και έγιναν πολίται της θριαμβευούσης Εκκλησίας, αφού και πάλιν έφήρμοσαν το **«δωσε αιμα και λάβε πνεϋμα»**.

Έκ τούτων φρονω, ότι ό διάλογος εκείνος ήτο ό βέβαιος και άθραυστος άρραβών, προηγηθείς του έν ουρανοίς διαλόγου των δύο τούτων μεγάλων άσκητών, προς τους όποιους ή θεία χάρις διεχύθη άπλετος εις όλόκληρον την ψυχοσωματικήν των ύπαρξιν.

Αί δύο βασικοί περίοδοι της ζωής του π. Αυγουστίνου

Και επειδή «ή αρχή είναι το ήμισυ του παντός», και συνέβη εις τον π. Αυγουστίνον να είναι ή άφετηρία της ζωής του, αλλά και το τέλος άριστα, και επειδή περι τής σταδιοδρομίας, της πορείας της ζωής του, ζωής άληθους προφήτου, έλέχθησαν τα άνωτέρω, τώρα θα είπω και ολίγα περι του τέλους του, τα έξης.

Κατά την κρίσιν μου, όλη ή αίγλη του μεγάλου άνδρος σφραγίζεται με άδιασείστους σφραγίδας εις δύο τινά σημεία, τα όποια λαμπρύνουν έξόχως την προσωπικότητά του. Είναι δύο μόνον λέξεις που επεβεβαίωσαν την μοναστικήν ιδιότητά του και τον έδικαίωσαν πλήρως και θαυμαστώς.

Είναι **1ον** ή θαυμαστή **ταπεινωσίς του** και **2ον** ή **τελεία ύπακοή του** εις τους άλλοτε ύποτακτικούς του, που τώρα έγινε εκείνος τέλειος ύποτακτικός των! Έννοω τους πατέρας που τον διηκόνησαν περι το γήράς του.

Ό εις π. Αυγουστίνος ένέκρυπτεν έντός του δύο ίεροϋς και θεοφιλείς χαρακτηρας, που ένήργουν αναλόγως και περιστατικώς εκαστος. ό εις ήτο ό εκρηκτικός, ό προφήτης, όταν

εἰς ἐμπεριστάτους καταστάσεις ἐξεσφενδόνιζε τοὺς μύδρους καὶ τοὺς κεραυνοὺς τῶν θείων καὶ ἱερῶν βιωμάτων του, πρὸς πάταξιν παντὸς κακοῦ (χειρουργικὴ ἐπέμβασις)· καὶ ὁ ἄλλος, συγχρόνως, ὁ ἡσύχιος, ὁ μὲ παιδικὴν ἀπλότητα θεραπεύων ἄλγη μὲ ἐπάλειψιν φίλτρων ἀγάπης καὶ πατρικῆς στοργῆς πρὸς μετάνοιαν.

Εἶναι ὡσαύτως γεγονὸς ἀναντίρρητον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι εἰς τὴν πραγματικότητα μία ἄβυσσος! Ὁ Καρρέλ ἔγραψε βιβλίον μὲ τίτλον «Ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ὁ ἄγνωστος». Τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνθρώπου γνωρίζει ἀπολύτως μόνον ὁ Θεός, **«ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς»** (Ψαλμ. ζ´, 10), καὶ ὅλως ἐξαιρετικῶς, οἱ χαριτωμένοι ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, μὲ τὸν φωτισμὸν τοῦ Ὁποίου εἰσχωροῦν εἰς τὰ βαθέα στρώματα τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου καὶ γνωρίζουν καλῶς, χάριτι Θεοῦ, τὰ ἀνθρώπινα ἄγνωστα κοιλώματα τῆς ὑπάρξεώς του!

Ἔχομεν δηλαδὴ δύο τινά· **1ον** τὴν δίκην νεωτέρου προφήτου πορείαν του, καὶ **2ον** τὸ ὄσιον, καθαρὸν, τέλος του, ὥστε νὰ εἶναι ἐπιτυχῆς ἡ ρῆσις ὅτι, **«ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ»**. Τὸ γεγονὸς τοῦτο πραγματικὰ μὲ συγκλονίζει καὶ εὐσεβῶς μὲ ἐρεθίζει, ὥστε νὰ ζηλεύω τοὺς εὐλογημένους τούτους διακονητάς του, ἐν βίῳ πίονι καὶ νὰ ἀντικατοπτρίζωμαι εἰς τὰ διαυγῆ καὶ κρυστάλλινα καὶ εὐλογημένα ὕδατα τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ Μεγάλου Γέροντος π. Αὐγουστίνου. Αὐτὰ, φρονῶ, ὅτι ἀπετέλεσαν τὸ πρακτικὸν καὶ σωτήριον μέρος τοῦ κυκλείου ἄσματος» τῆς θεοφρουρήτου ζωῆς του. Ἐνίκησε, τελικῶς, τὴν πανευφρόσυνον καὶ περίλαμπρον αἰωνιότητα! Κατέστη αἰώνιος νικητής! Τέλος, ἡμεῖς οἱ ἐμπερίστατοι καὶ ἀπόδημοι, ἅς ἔχωμεν, ὅλοι, τὴν πολῦτιμον εὐλογίαν του καὶ τὰς σωτηρίους μεσιτείας του, ἀλλὰ καὶ τὴν μετ' ἐλπίδος διαβεβαίωσιν, ὅτι θὰ συναντηθῶμεν, σὺν Θεῷ, διὰ νὰ δοξάζωμεν αἰωνίως τὸν Ἅγιον Τριαδικὸν Θεόν. Γένοιτο.